

**YARGITAY 12. CEZA DAİRESİNİN MEŞRU SAVUNMA HALİNİN VARLIĞINI
KABUL EDEN İKİ AYRI OLAYA İLİŞKİN KARARLARININ
DEĞERLENDİRİLMESİ**

Prof. Dr. İzzet ÖZGENÇ

I. Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin **22.1.2020** tarihli ve E. 2019/13688, K. 2020/810 sayılı kararına konu teşkil eden olayda; tarla sulaması yüzünden aralarında çıkan tartışma sırasında S ile karşı karşıya gelen M, üzerinde bulunan tabanca ile kendi önüne doğru bir el ateş eder. Buna rağmen S, M'ye yaklaşmaya devam eder. Bunun üzerine M, havaya bir el ateş eder. S ile M arasındaki mesafenin iyice kapandığı sırada M, S'yi hedef alarak bir el daha ateş eder. S, sol diz altı kısmından vurulur ise de, olayın sıcaklığı ile vurulduğunu anlamaz ve silahı elinden almak için M'nin üzerine doğru atlayarak hamle yapar; sol eliyle silahı "gez" kısmından tutar; silahı aşağı doğru çevirir. Silah bu sırada bir el daha boşluğa doğru ateş alır. S ile M, boğuşmaya devam ederler. Dengesi bozulan M, sırt üstü yere düşer. S de onunla birlikte üzerine düşer. Bu sırada M, göğüs orta bölümüne yaslanan silahın ateş almasıyla vurulur. S, M'nin yarasına bası uygulayarak kanamayı durdurmaya çalışır ise de, aldığı kurşun yarası dolayısıyla kendi bacağına yanma hissetmeye başlayınca fark ettiği kendi yarasının kanını durdurmaya çalışır ve M ile ilgilenemez. Olay yerine gelen her iki taraf yakınlarınca M ve S hastaneye kaldırılır ise de, M hastanede ölür.

İlk Derece Mahkemesi bu olayda, S hakkında **bilinçli taksirle ölüme sebebiyet verme suçundan** dolayı, TCK, m. 85, f. 1 ve m. 22, f. 2 hükümlerine istinaden mahkumiyet hükmü kurmuştur.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi ise, bu olayda, S'nin, "*aralarındaki mesafe oldukça kapandıktan sonra gerçekleşen son atışın ardından kendisine yönelik gerçekleşmekte olan saldırıyı o andaki hal ve koşullara göre saldırı ile orantılı biçimde defetmek zorunluluğu ile hareket edip, maktulün üzerine atlayarak ve silahı almak amaçlı gez kısmından tuttuğu sırada birlikte üst üste düştükleri ve bu sırada yönü değişen silahın düşmenin etkisiyle maktulün göğsüne yaslanarak patlamasıyla maktulün vurularak öldüğünün anlaşılması karşısında; (S'nin) **meşru savunma kapsamında hareket ettiğinin kabulü ile**" hakkında TCK, m. 25, f. 1 ve CMK, m. 223, f. 2, bent d hükümleri gereğince beraat kararı verilmesi gerektiği yönünde içtihatla bulunmuştur.*

Söz konusu içtihatteki hukuki değerlendirmeler eksik ve hatta, tutarsızdır. Yargıtay kararındaki anlatım biçimi itibarıyla, M, olayın başlangıcında, silahıyla ilk atışları yaptığı sırada S'yi öldürme veya yaralama kastıyla hareket etmemiştir. Her ne kadar S, M'nin hakaretimiz sözlerine tepki olarak üzerine yürümüş ise de, M silahını başlangıçta S'yi hedef alarak ateşlememiştir. M, üzerine doğru gelmemesi için, S'yi uyarmak amacıyla, önce yere, bilahare havaya doğru iki el ateş etmesine rağmen, S, M'nin üzerine yürümekten imtina etmemiştir. Bunun üzerine M, üzerine doğru gelen S'nin bacak kısmını hedef alarak bir el ateş etmiştir. Daire kararında izah edilen olayın oluş biçimi itibarıyla, S'nin amacının, en iyimser yorumla, M'nin elindeki silahı almak olduğu anlaşılmaktadır. Zira, S'nin henüz hayatına veya vücut

bütünlüğüne yönelik bir saldırının mevcut olmamasına rağmen, eli silahlı kişinin üzerine yürümesinin ve hamle yapmasının, savunma amacı taşıdığını izah etmek güçtür. Bu nedenle, **karara konu teşkil eden olayda S'nin meşru savunma halinde olduğundan bahsedilemez.** Sonuç itibarıyla, **İlk Derece Mahkemesinin bu olayla ilgili hukuki değerlendirmesinin doğru** olduğu kanaatine varılmıştır.

II. Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin **4.2.2020** tarihli ve E. 2017/10647, K. 2020/1085 sayılı kararına konu teşkil eden olayda gece saat 2.00 sularında A alkollü olarak metrobüsle eve giderken, B ve C ile aralarında birbirlerine bakma yüzünden tartışma yaşanır. A bir sonraki durakta metrobüsten inince, B ve C de A'yı takip ederek araçtan inerler. B ve C'nin de arkasından araçtan indiğini fark eden A, *“korkutmak maksatlı olarak, polis olması dolayısıyla kendisine tevdi edilen beylik silahını çekerek havaya bir el ateş”* eder; silahını emniyeti açık şekilde kılıfına koyup boş kovanını da alarak cebine kor; bu arada istasyona gelen diğer bir araca binerek, B ve C'den uzaklaşmak ister. Ancak, B ve C de A'nın arkasından bu araca binerek, A ile tartışmaya devam ederler. Araç içinde devam eden bu tartışma sırasında B yumrukla, C ise, elindeki metal çanta ile A'nın başına vururlar ve silahını almak isterler. Bu sırada yere düşen silahı eline geçiren C, kabzasıyla A'nın başına vurur. Bu arada A, B ve C araç dışına çıkarılırlar. Aldığı darbeler sebebiyle başından kan akan A, C'den silahı kendisine geri vermesini ister. Ancak C, silahı A'ya vermez. Bunun üzerine hamle yapan A, C'nin silahı tutan sağ elini bileğinden yakalar ve C'ye kafa atar. Bu sırada ateş alan silahın namlusundan çıkan mermi çekirdeği B'nin sağ göğüs bölgesine isabet eder. B aldığı yaranın etkisiyle ölür.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi, bu olayda *“başından beri (A) 'nin kendisini koruma kastıyla hareket ettiği ve ölçülü olarak başka biçimlerde saldırıyı defetmeye çalıştığı; ancak (C) ile ölen (B) 'nin (A) 'ya yönelik eylemlerine ve saldırılarına devam ettikleri de gözetildiğinde; (A) 'nın hareketlerinin bir bütünlük içerisinde tek eylem olarak kabul edilerek **meşru savunma sınırları kapsamında kaldığının kabulü ile**”* hakkında TCK, m. 25, f. 1 ve CMK, m. 223, f. 2, bent d hükümleri gereğince beraat kararı verilmesi gerektiği yönünde içtihatla bulunmuştur.

Söz konusu içtihatteki hukuki değerlendirmeler eksik ve tutarsızdır. B'nin ölümünden dolayı kimin ne suretle sorumlu tutulması gerektiği hususu açıkta kalmıştır.

Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin kararındaki anlatıma göre, B ve C'nin fiili saldırısına, A, tekrar metrobüse bindikten sonra metrobüs içinde maruz kalmıştır. Ancak, karar metninde, *“emniyeti açık şekilde”* kılıfında bulunmasına rağmen, polis memuru olan A'nın, metrobüs içinde maruz kaldığı saldırı karşısında, bu saldırıyı etkisiz kılmak amacıyla silahını kullanma girişiminde bulunduğu dair bir açıklamaya yer verilmemiştir.

Keza Yargıtay 12. Ceza Dairesi'nin kararındaki anlatıma göre, metrobüsten tekrar indikten sonra silah C'nin elinde olmasına rağmen B ve C tarafından A'ya karşı fiili saldırı gerçekleştirilmemiştir.

C, metrobüs içindeki saldırı sırasında eline geçirdiği silahın kabzasıyla A'nın kafasına vurmuştur. Ancak, silahı ateşlemek suretiyle kullanmaya teşebbüs etmemiştir. Metrobüsten ayrıldıktan sonra, A, hamle yaparak C'nin üzerine atlamış ve silahı tuttuğu sağ elini bileğinden kavramıştır. Bu durum karşısında A'nın bu fiili, savunma amacına yönelik olmaktan ziyade, görevi gereği kendisine tevdi edilen silahı C'nin elinden almak amacıyla gerçekleştirmiştir.

Olayın bu aşamasındaki seyri itibarıyla **A'nın meşru savunma hükümlerinden yararlandırılmasına** artık **hukuken imkan bulunmamaktadır**. Bu durumda A'yı **bilinçli taksirle ölüme sebebiyet verme** suçundan (TCK, l. 85, f. 1, m. 22, f. 2), C'yi ise **olası kastla öldürme** suçundan (TCK, m. 81, m. 21, f. 2) dolayı sorumlu tutmak gerekir.